

Maandag laatste Europese leefmilieuraad onder Belgisch voorzitterschap: biodiversiteit, GGO's en duurzaam materialenbeheer in de focus (17.12.10)

De Belgische milieuorganisaties, Bond Beter Leefmilieu, BRAL, Greenpeace, IEB, IEW, Natagora, Natuurpunt en WWF, willen ambitieuze en concrete doelstellingen voor biodiversiteit, genetisch gemanipuleerde organismen (GGO's) en duurzaam materialenbeheer. Deze doelstellingen moeten bovendien geïntegreerd worden in alle beleidsdomeinen. Vlaams minister voor Leefmilieu Joke Schauvliege moet deze laatste kans als voorzitter van de Europese leefmilieuraad met beide handen grijpen om de vage doelstellingen nu eindelijk in concrete maatregelen te vertalen.

Biodiversiteit: van internationale beloftes naar Europese actie

2010 was het internationale jaar van de biodiversiteit, met als hoogtepunt de VN-top in Nagoya, Japan. Deze top heeft een akkoord opgeleverd over een strategisch plan om de achteruitgang van de biodiversiteit te stoppen.

“Europa moet er voor zorgen dat het akkoord van Nagoya geen dode letter blijft en dat de 27 lidstaten de afspraken effectief toepassen. Alleen zo kan de biodiversiteit heropleven en krijgen we terug een rijke natuur,” zegt Sabien Leemans, beleidscoördinator van WWF-België. *“We hadden gehoopt dat deze leefmilieuraad al een nieuw Europees actieplan voor biodiversiteit zou goedkeuren. Dat is niet meer mogelijk, omdat de communicatie van de Commissie hierover nog niet gepubliceerd is. Toch is het belangrijk dat de raadsconclusies niet enkel de beslissingen van Nagoya bekrachtigen, maar dat ze ook zo concreet mogelijk beschrijven hoe deze beslissingen zullen toegepast worden op Europees niveau.”*

In het Nagoya actieplan staan concrete doelstellingen zoals onder meer het stoppen van overbevissing en destructieve vismethoden, het duurzaam beheer van alle landbouwgebieden, en het elimineren van subsidies die de biodiversiteit schaden. Deze moeten een concrete vertaling krijgen in de hervorming van het gemeenschappelijk landbouw –en visserijbeleid en het nieuwe Europese budget (2014-2020). *“De Europese doelstellingen om de achteruitgang van biodiversiteit te stoppen tegen 2010, werd niet gehaald. Het ontbreken van integratie van biodiversiteit in de andere sectoren is één van de onderliggende oorzaken van die mislukking”,* aldus Leemans.

GGO's: luistert de Europese Unie naar de Europese burgers?

De veiligheidsevaluatie voor GGO's vertoont fundamentele gebreken. Tot die conclusie kwamen de Europese ministers van milieu unaniem in december 2008. Ze riepen de Commissie op om substantiële verbeteringen door te voeren. De milieubeweging verwacht dan ook dat de Leefmilieuraad de draad terug opneemt. Ze is daartoe onlangs nog opgeroepen door 1 miljoen bezorgde burgers.

Jonas Hulsens, Sustainable Agriculture Campaigner van Greenpeace België geeft een stand van zaken: *“Twee jaar later zijn de aangekondigde verbeteringen nog steeds niet gebeurd. Het Belgisch voorzitterschap beloofde in haar programma om ‘de nodige aandacht te besteden aan de opvolging van de conclusies van de leefmilieuraad van 2008’, maar de voorbije vijf maanden nam het in dit dossier geen enkel initiatief. Het enige waarover werd gediscussieerd, is een vaag commissievoorstel om de lidstaten zelf te laten beslissen over de teelt van GGO's. Dat voorstel gaat echter volledig voorbij aan de gebreken in de veiligheidsevaluatie.”*

Op 9 december vroegen 1 miljoen EU-burgers om geen nieuwe GGO's toe te laten, het allereerste

Europese burgerinitiatief. Het Belgische EU-voorzitterschap heeft op 20 december nog één kans om te luisteren naar de Europese burgers en de Europese Commissie op te roepen een sluitende veiligheidsevaluatie op te stellen.

Duurzaam materialenbeheer

Het derde aandachtspunt op de Europese Raad Leefmilieu, is dat van het duurzaam materialenbeheer, tevens het paradepaardje van het Belgisch voorzitterschap onder Vlaams minister Joke Schauvliege.

“De vooruitstrevende aanpak van Vlaanderen voor duurzaam materialenbeheer is een voorbeeld voor de rest van de Europese Unie,” vertelt Kristof Debrabandere van Bond Beter Leefmilieu. “Minister Schauvliege heeft de kans gegrepen om dit thema prominent op de agenda te zetten door het organiseren van een informele leefmilieuraad. Wij hopen dat dit op de officiële leefmilieuraad maandag zal leiden tot een strategische visie om efficiënt met materialen om te gaan. Hoe Europa in de toekomst materialen gebruikt, is immers een cruciaal element in de strijd tegen de klimaatopwarming. Als we voor het maken van nieuwe producten nieuwe grondstoffen blijven gebruiken, blijven we ook te veel energie verbruiken. Hergebruiken van materialen vraagt veel minder energie dan het ontginnen van nieuwe grondstoffen. Hergebruik verlaagt bovendien de afhankelijkheid van grondstoffen van buiten de Europese Unie en creëert ook jobs. Daarom moet Europa kwantitatieve doelstellingen opleggen om het gebruik van nieuwe grondstoffen stapsgewijs te verminderen.”

Duurzaam materialenbeheer heeft ook nood aan een geïntegreerde visie die de domeinen milieu, landbouw, energie, innovatie en klimaat overbrugt.

Aan het duurzaam materialenbeheer gaat het verstandig omgaan met afval vooraf. Het Europese parlement heeft **daarvoor een kaderrichtlijn afvalstoffen** uitgewerkt. *“De implementatie blijkt op Europees niveau problematisch te verlopen. De invulling van de kaderrichtlijn via weinig transparante en niet-democratische technische comités is een ernstige bedreiging aan het worden voor het duurzame materialenbeheer. Wordt dit een kwestie van één stap vooruit en twee achteruit?”*

Er is meer...

Behalve de hierboven aangehaalde onderwerpen zullen de milieuministers van de 27 lidstaten ook tal van andere onderwerpen bespreken. In verband met de uitkomst van de klimaatop in Cancun vragen we ons af wat de EU tegenhoudt om zich te engageren voor een 30 procent emissiereductiedoelstelling, en we verwachten ook een politiek akkoord over de biocidewetgeving. De Belgische milieubeweging zal de leefmilieuraad op de voet opvolgen: onze mening over de uitkomst kan u vanaf 21 december nalezen op www.10groeneeisen.be

.